

Barbara Surma

Wstęp

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 3,
7-9

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Drogi nauczycielu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej!

Edukacja elementarna jest pierwszym i najważniejszym ogniwem oraz etapem w strukturze współczesnego systemu szkolnego. Jej priorytetowe znaczenie wynika z tego, że stanowi szczebel fundamentalny i propedeutyczny, zapewniający ciągłość procesów dydaktyczno-wychowawczych w przedszkolu i szkole podstawowej oraz przygotowujący do dalszych etapów edukacyjnych.

Edukację elementarną określa się jako „złoty wiek” rozwoju dziecka, w którym to widoczne są: duże tempo w rozumieniu otaczającego świata, doskonała pamięć, tendencja do uczestniczenia w życiu grupy przedszkolnej i klasy szkolnej, aktywność w zabawach, pełnienie ról społecznych, skłonność do ekspansji.

Kolejnym zaproponowanym przez redakcję kwartalnika tematem jest wychowanie społeczno-emocjonalne dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Analizując podstawę programową dla wychowania przedszkolnego, można wyodrębnić z dziesięciu celów co najmniej

siedem bezpośrednio związanych z wychowaniem społecznym. Jest ono ujmowane w kontekście rozwoju mowy, komunikowania się z dorosłymi i rówieśnikami, wychowania moralnego, emocjonalnego, rodzinnego, obywatelskiego i patriotycznego. Można zatem stwierdzić, że rolą przedszkola jest wyposażenie dzieci w różnego rodzaju kompetencje społeczne, by przekraczając próg szkolny, potrafiły sobie poradzić w nowej sytuacji. Socjalizacja następuje stopniowo i związana jest z poszerzaniem doświadczeń społecznych, odgrywaniem ról społecznych, przyjmowaniem różnych zadań, wchodzeniem w szersze kręgi społeczne. Rozwój społeczno-emocjonalny rozpoczyna się w rodzinie, a następnie w grupach rówieśniczych sformalizowanych i niesformalizowanych. Bywa, że proces ten przebiega w sposób nieprawidłowy i rolą wychowawcy-nauczyciela będzie zdiagnozowanie problemu, przeciwdziałanie i wprowadzenie takich działań wychowawczych, które pomogą dziecku w nabywaniu odporności emocjonalnej i kompetencji społecznych.

Zarysowane tutaj aspekty wychowania społeczno-emocjonalnego zostały w sposób szczegółowy przedstawione przez Autorów artykułów zamieszczonych w części pierwszej. Zapraszamy do zapoznania się z wynikami badań przeprowadzonych przez psycholog dr Irminę Rostek, która analizuje proces rozwoju kompetencji intymnych dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz prof. dr hab. Wandę Grelowską, która przedstawia wyniki badań przeprowadzonych wśród rodziców dzieci sześciolletnich w kontekście rozwoju społecznego. Problem przesunięcia obowiązku szkolnego wciąż wywołuje sporo niepokojów wśród rodziców i nauczycieli, zatem badania mogą pomóc w zrozumieniu sytuacji dzieci rozpoczynających naukę w szkole w wieku sześciu lat. W części drugiej proponujemy Państwu praktyczne rozwiązania w postaci planów tygodniowych, rocznych i scenariuszy zajęć dotyczących nazywania i rozpoznawania emocji, kształtowania poczucia własnej godności i kompetencji społecznych.

Kwartalnik ten powstał z myślą o osobach profesjonalnie związanych z oświatą: nauczycielach edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, pedagogach, kandydatach do zawodu nauczycielskiego, studentach uczelni pedagogicznych i pracownikach nauki.

Jego meritum stanowią aspekty dotyczące wczesnej edukacji dziecka.

Istotny jest dla nas własny punkt widzenia, a także propozycje konkretnych rozwiązań. Wszelkie teoretyczne założenia, idee i projektowane zmiany, tak ważne dla współczesnej edukacji, zostaną poddane pod dyskusję praktyków, praktycy zaś będą mogli zapoznać się z opiniami wielu innych środowisk.

8 Dzięki wspólnej, kompetentnej i twórczej wiedzy nauczycieli przedszkoli i szkół oraz całego zespołu redagującego niniejszy kwartalnik mamy

nadzieję, że uda nam się wypracować pewne idee, model oraz sylwetkę absolwenta kończącego edukację elementarną.

Strukturę kwartalnika tworzy kilka działów:

Z teorii

Z praktyki

Z wizytą w...

Nauczanie języków obcych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym

Recenzje wydawnicze i raporty z konferencji

Zestawienie bibliograficzne

Zespół redakcyjny oraz Rada Naukowa dba o wysoki poziom czasopisma, a także podejmuje działania służące podnoszeniu standardów naukowych. W związku z tym wprowadzana jest procedura nowych zasad recenzowania publikacji w czasopismach oraz zabezpieczająca przed zjawiskiem *ghostwriting*.

Serdecznie zapraszamy wszystkich do współpracy.

Dr Barbara Surma
Zastępca redaktora naczelnego